

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 17.7.2026
C(2026) 5231 final

Domnului Sorin-Mihai GRINDEANU
Președintele Camerei Deputaților
Palatul Parlamentului
Strada Izvor nr. 2-4, sectorul 5
RO – 050563 BUCUREȘTI

Stimate Domnule Președinte,

Comisia mulțumește Camerei Deputaților pentru opinia sa referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu intitulată „O strategie europeană pentru inteligența artificială în știință – Pregătirea terenului pentru Resursele pentru știința IA în Europa (RAISE)” [COM(2025) 724 final].

Miniștrii cercetării din cadrul Consiliului pentru Competitivitate al Uniunii Europene au discutat, de asemenea, despre elaborarea Strategiei privind IA în domeniul științific și au solicitat o agendă europeană comună care să permită un acces sporit al cercetătorilor la date, la resurse de calcul și la finanțare pentru a consolida poziția UE în acest domeniu¹.

Comunicarea propune o abordare europeană pentru a accelera adoptarea IA de către oamenii de știință europeni în toate disciplinele și pentru a contribui la conturarea poziției de lider a UE în domeniul IA și al IA în știință. Aceasta descrie principalele caracteristici ale inițiativei intitulate „Resursele pentru știința IA în Europa” (RAISE), un institut virtual care urmărește să reunească talente de excelență, resurse de calcul, date și finanțare pentru cercetare în domeniul IA, cu scopul de a impulsiona cercetarea privind următoarea generație de capacități în materie de IA și aplicațiile acestora în domeniul științific. Comunicarea este în deplină concordanță cu sprijinul Camerei Deputaților pentru promovarea inteligenței artificiale etice, explicabile, sigure și centrate pe factorul uman în toate activitățile de cercetare, prin intermediul abordării europene a IA în știință propuse în comunicare.

Strategia europeană privind IA în domeniul științific a lansat o acțiune a Spațiului european de cercetare (SEC) privind IA în știință pentru a alinia prioritățile la nivelul UE, fiind ghidată de o foaie de parcurs comună pentru perioada 2025-2027 către o agendă de finanțare strategică. Comisia încurajează România să participe activ la această inițiativă strategică, inclusiv la colaborarea cu membrii Forumului SEC și cu

¹ Consiliul Uniunii Europene, 2025: Către strategia UE privind inteligența artificială în domeniul științific, 23 mai 2025, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9292-2025-INIT/ro/pdf>.

părțile interesate pentru a actualiza periodic „Orientările evolutive privind utilizarea responsabilă a IA generative în cadrul cercetării” și alte materiale operaționale.

Comisia salută sprijinul Camerei Deputaților pentru comunicare și recomandarea acesteia de a finanța o știință interdisciplinară și orientată spre excelență, care să fie facilitată de IA, precum și de a încuraja întreprinderile emergente să dezvolte soluții bazate pe IA. Acest lucru este în concordanță cu accentul pus în prezent pe actualul program-cadru al UE pentru cercetare și inovare, cu peste 2 miliarde EUR investite de Consiliul European pentru Cercetare în perioada 2007-2022 în IA în cercetarea legată de știință, cu peste 550 de milioane EUR investite de Consiliul European pentru Inovare în proiectele Pathfinder și Accelerator în perioada 2021-2024 și cu o finanțare suplimentară direcționată către toate clusterelor din cadrul pilonului II al programului Orizont Europa, inclusiv pentru gigafabricile de IA.

Comisia salută, de asemenea, sprijinul Camerei Deputaților pentru extinderea formării în domeniul IA pentru cercetători și pentru atragerea și păstrarea talentelor științifice în Europa, ceea ce reprezintă o prioritate-cheie a RAISE. În cadrul programului de lucru Orizont Europa pentru perioada 2026-2027, proiectul-pilot RAISE finanțează rețelele pentru doctoranzi aferente acțiunilor Marie Skłodowska-Curie în domeniul inteligenței artificiale aplicate în știință și rețelele de excelență tematice pentru IA în știință. Este clar că este important să se reducă fragmentarea datelor științifice și să se elimine barierele din calea interoperabilității, precum și să se sprijine dezvoltarea de instrumente și servicii pentru gestionarea adecvată a datelor în materie de formare și de producție.

Stimularea schimbului de date și a reutilizării datelor provenite din cercetare între disciplinele științifice și în cadrul acestora este un obiectiv principal al Cloudului european pentru știința deschisă, al spațiului european al datelor provenite din cercetare și al sistemului european esențial care pune în comun date științifice de înaltă calitate necesare pentru modelele de IA. Aceste activități asigură legături concrete cu RAISE, îmbogățind ecosistemul cu serviciile, standardele și cadrele de colaborare necesare.

Comisia recunoaște importanța integrării unor procese solide de audit și control în sistemele de IA, inclusiv a unor mecanisme de detectare și atenuare a erorilor sistematice. Comisia ar dori să remarce, de asemenea, că a sprijinit deja mai multe acțiuni de cercetare și inovare menite să îmbunătățească înțelegerea erorilor sistematice în domeniul IA și să elaboreze metodologii adecvate de atenuare. Printre acestea se numără proiecte care examinează apariția erorilor în sectoare precum resursele umane și asistența medicală, în care sistemele de IA pot avea un impact asupra accesului, a oportunităților și a egalității de tratament. Un audit eficient este esențial pentru implementarea responsabilă a IA.

Comisia recunoaște importanța unor proceduri riguroase pentru evaluarea modelelor de IA și a impactului lor potențial în scenariile de producție. Comisia sprijină mai multe acțiuni de cercetare și inovare concepute pentru a promova metodologii de evaluare a modelelor de IA de înaltă capacitate. Aceste eforturi contribuie la dezvoltarea unor abordări mai solide pentru evaluarea sistemelor de IA înainte de implementarea lor în

medii de producție complexe sau reale. Procedurile de evaluare cuprinzătoare reprezintă o componentă importantă a unei IA de încredere și vor continua să sprijine cercetarea relevantă menită să consolideze cadrele de evaluare pentru sistemele avansate de IA.

Comisia lucrează în prezent la un sistem de monitorizare pentru a urmări progresele înregistrate în cadrul acțiunilor aferente Strategiei europene privind IA în domeniul științific. Comisia va elabora, de asemenea, indicatori pentru a cuantifica adoptarea IA în sectorul cercetării din UE și pentru a înțelege mai bine impactul IA în domeniul științific.

Comisia își exprimă recunoștința pentru sprijinul acordat de Camera Deputaților și speră că acest răspuns clarifică aspectele semnalate în opinie, așteptând cu interes continuarea dialogului politic în viitor.

Cu deosebită considerație,

Maroš Šefčovič
Membru al Comisiei

Ekaterina Zaharieva
Membră a Comisiei

Anexă

Câteva exemple de finanțare din programul-cadru (PC) relevantă pentru IA în domeniul științific (Instrumentul de finanțare – Descrierea finanțării)

- Consiliul European pentru Cercetare (CEI) (2007-2022) – PC a investit peste 2 miliarde EUR în cercetarea exploratorie ascendentă privind IA și în IA în domeniul științific prin intermediul CEC în perioada 2007-2022.
- Finanțarea proiectului-pilot RAISE (programele de lucru 2025 și 2026-2027 aferente clusterului 4 al programului Orizont Europa) – Finanțarea proiectului-pilot RAISE în programele de lucru (PL) 2025 și 2026-2027 aferente clusterului 4 al programului Orizont Europa se ridică la 137 de milioane EUR.
- Pilonul II al programului Orizont Europa (toate clusterelor) (PL 2026-2027) – Finanțarea suplimentară pentru proiectele interdisciplinare privind cercetarea bazată pe IA în diferite domenii științifice este direcționată către toate clusterelor pilonului II al programului Orizont Europa, cu 775 de milioane EUR în PL 2026-2027.
- Gigafabricile de IA (programul de lucru Orizont Europa 2026-2027) – O investiție de 600 de milioane EUR din programul de lucru Orizont Europa pentru perioada 2026-2027 a fost alocată gigafabricilor de IA, vizând în mod specific utilizarea de către oamenii de știință.
- Instrumentul Pathfinder al Consiliului European pentru Inovare (CEI) (2021-2024) – În perioada 2021-2024, Consiliul European pentru Inovare a finanțat peste 55 de proiecte Pathfinder axate pe extinderea cercetării bazate pe IA la niveluri superioare de maturitate tehnologică (TRL), cu peste 152 de milioane EUR.
- Provocările finanțate de instrumentul Accelerator al CEI (2021-2024) – CEI a sprijinit 44 de întreprinderi în faza de extindere din domeniul IA prin intermediul provocărilor finanțate de instrumentul Accelerator al CEI, cu o componentă de grant în valoare de 404 milioane EUR.
- Programul de lucru Orizont Europa pentru 2025 (acțiuni specifice EOSC) – Orizont Europa include acțiuni specifice în cadrul programului de lucru pentru 2025 menite să sporească gradul de pregătire pentru IA și capacitatea de acțiune automată în ecosistemul EOSC și să dezvolte instrumente și servicii de IA cu scopul de a spori calitatea și credibilitatea datelor provenite din cercetare, cu o investiție totală de 52,5 milioane EUR.
